

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 24. mal. serpana 1885.

List 30.

Kaj pravijo avstrijski škofje o zanemarjanju ss. zakramentov, o hlapčevskih delih ob nedeljah in praznikih? Kaj dalje o narodnosti.

Škofje pravijo nadalje, da drugi divji izrastek ali spaka našega v veri tako zanikarnega in v posvetno zatopljenega časa je zanemarjanje milosti in pomočkov, ktere je Kristus postavil k našemu posvečevanju in zveličanju. Se vé, kdor je svoj večni namen pozabil, se mu tudi pripomočki za ta namen nepotrebni zdijo. V svoji milosti je Bog naše življenje obdal s sedmerimi svetostmi, zakramenti, kteri so kakor reka milosti, ki nam pritekajo iz sedmerih studencev.

Na vsih postajah našega življenja, od zibeli do groba, nam je Kristus pripravil take studence milosti. Kakor spomin in znamenje svoje smerti pa je postavil dalje daritev sv. maše. Kot prav poseben in tečen pomoček nam je priporočil tudi molitev in sicer neprenehljivo molitev (Luk. 18, 1), ki prav posebno pomaga, da v duhovnem življenju vedno bolj in bolj napredujemo in rastemo.

Pa kako veliko število katoličanov se ogiba vseh teh milostnih studencev, jih zanemarija, zaničuje! Kako rado se to godi pri sv. zakramentih! Kako malo jih je, ki bi prav spoznali in cenili sveto mašo! Kako je zgnila molitev iz serc vernikov, iz keršanskih hiš. Brez rednega prejemanja ss. zakramentov, brez sv. maše in molitve, brez spolnovanja verskih naukov in zapoved pa vera véne, ter poslednjič vsahne. Taki ljudje morajo postati nejeverni, če že niso. Nadalje pravijo:

Ljubi verni kristjani! Z največi priserčnostjo vas prosimo in rotimo: Ne opuščajte pomočkov, ki so postavljeni k našemu zveličanju! Vsakemu izmed vas posebej kličemo: „Uri se v pobožnosti. . . Zakaj pobožnost je za vse koristna, in ima obljubo sedanjega in prihodnjega življenja.“ (1. Tim. 4, 7. 8.)

Škofje nadalje najbolj preserčno obžalujejo, da v tesni zvezi med omenjenimi znamenji sedanjega časa je skrunjenje nedelj in praznikov, ki se še vedno bolj razširja. Omenjamo pa samo eno tacih oskrunjevanj, ki bi se lahko odvrčalo, namreč skrunjenje nedelj s hlapčevskim delom, posebno še hujše po nekterih terjih in večjih mestih, kakor delajo mnogi obertniki, zlasti o

dopoldnevih, ko vsaktere prodajalnice (štacune) stojé odperete, rokodelci očitno delajo svoje navadne šumeče dela, včasih celo blizo cerkve! Delajo se celo očitne stavbe, in še tudi, ko bi se z delom lahko prenehalo. Promet po železnicah in parnikih je ob nedeljah še veliko bolj pogost kakor druge krat, ko bi se vendar v marsikterem oziru lahko skerčil. Kraji so celo, koder ljudje brez strahu na polji delajo, pa brez kake sile, ter se pohujšanje širi.

Premislite vender, kličejo škofje, ljubljani v Gospodu, kako močno pregrešne so take in druge nedeljske oskrunjevanja in kako hude posledke imajo! Da se v nedeljo težke dela opuščajo, je zapoved božja, izmed deseterih zapoved je, ktere je Gospod dal na Sinaju svojemu ljudstvu in ki ni bila nikdar preklicana, ampak le od sobote na nedeljo preložena. Nobene deseterih zapovedi ni Bog tako ostro zaterjeval, kakor to, rekoč: „Spomni se, da posvečuješ sabotni dan“ (2. Mojz. 20, 8); nobene ni tolikrat ponavljal, komaj pri kateri s tolikimi kaznimi žugal; kakor pri tretji. Kako tedaj, da se ravno ta postava tako brez strahu, tako očitno pred očmi vseh prestopa? Bodite prepričani, ljubi verni, da nad takim prepovedanim nedeljskim delom ne počiva Božji blagoslov. Če tudi Bog vselej vsih prestopkov očitno in precej ne kaznuje, naj vender kristjani ne pozabijo starih kazenskih postav: „Praznujte moje sabote.“ (3. Mojz. 26, 2.) „Ako me pa ne bote poslušali in ne spolnovali vsih mojih zapoved, vas bom naglo obiskal z uboštvom. Zastonj bote žito sejali. Dal vam bom od zgorej nebo kakor železo in zemljo kakor bron.“ (4. Mojz. 26, 16. 19.) . . .

Kjer se ne posvečujejo nedelje in prazniki, tam ni drugač, kakor da tudi druge zapovedi več v vesti podlage nimajo, in kakor tretja zapoved, tako se vse prestopajo. To so vedeli francoski vodniki prekucije že pred sto leti, ter so zatrenje nedelj in praznikov cenili za najzdatniši pomoček, da se spolnovanje keršanskih dolžnost ovira in vse keršanstvo iztrebljuje. Otroci temote so namreč previdniši v svojem rodu, kakor pa otroci luči.

Vi pa, ljubljani v Gospodu, nikoli nikjer ne skrunite nedelj in praznikov, ne z delom brez prave sile, ne z veseliciami, ktere posvečevanje dne Gospodovega ovirajo, ali ga celo oskrunijo. Kdo vam more vaše dela blagosloviti, kakor le samo Bog? In mislite mar, da bo-

dete s skrunjenjem svetih dni nagnili Boga, da bi vam delil blagoslov. On, ki je oskrnjevalcem dné Gospodovega že od nekdaj žugal prekletstvo in žuganje tudi spolnjeval? Posvečujte tedaj marljivo in sveto nedelje in praznike, bodite s pravo pobožnostjo pri sv. maši, in ne opuščajte tega nikdar, razun ako bi vas pred Bogom samim veljaven vzrok od tega zadrževal. Prejmite velikrat ss. zakramente ter poskerbite sebi in svojim za duhovno hrano, ki se v cerkvenem podučevanju daje s pridigami in keršanskimi nauki; storite, kar morete, da se tudi drugi, po vašem lepem zgledu, povernejo k posvečevanju nedelj in praznikov.

O tako imenovani narodnosti (narodovnosti), t. j. o ljubezni in skerbi za lastni narod in domovino, škofje tako-le pišejo:

Da verska zavednost peša, dokazuje nam tudi druga žalostna prikazen — mislimo na medsebojno šuntanje in razdraženost narodov in jezikov v naši mili Avstriji — smé se imenovati narodnostno hujskanje. V keršanskem smislu niso razni narodi svetá nič drugzega, nego udje z enakimi pravicami, bratje in sestre ene edine družine Božje. Kdor ne priznava te resnice, kdor jo tají, bodisi tudi samo dejansko s svojim življenjem, kdor tedaj ljubezen do svojega naroda tako pretira, da druge narode sovraži ali jih zaničuje, prepir in sovraštvo med nje seje, kdor ne vidi v svojem bližnjem v prvi versti odrešenca Kristusovega, temveč narodnega nasprotnika, ta ne misli in se ne ravna več po duhu katoliškega kristjana, ker stavi narodnost nad katoliško vero. Poslušajte besede, ktere so avstrijski škofje l. 1849 zarad te stvari govorili svojim vernim. Njih svarjenje in klic veljá danes, kakor je veljal takrat, pa danes še celó bolj ko takrat.

„Vaši škofje“, rekli so, „štejejo si v dolžnost natančneje Vam pokazati ter vas svariti pred najnevarnim zapeljevanjem, ktero sovražniki keršanskega reda tako pogosto in s tolikim uspehom dan danes rabijo.“

„Tak omamljiv klic je narodnost. Bog je, kakor uči apostelj, iz enega človeka vstvaril ves človeški rod, da naj prebiva po vsi zemlji, in je odločil odmenjene čase in meje njih prebivanja. (Dj. ap. 17, 26.) Da smo tedaj razdeljeni v družine, rodove, narode, to je Božje delo. Različnost jezikov pa je že nasledek greha, odpada od Boga in razpertja ljudi med seboj. Ker olikani pagani niso vedeli, da izvirajo vsi ljudje iz enega očeta, ter da so vstvarjeni po podobi božji, cenili so tuja ljudstva za barbare (divjake), in so jih zaničevali ali jih z vojsko napadali. Surovemu poganu pa je še sedaj vsak tujec smertni sovražnik; pozná le svoj mali rod, končuje vsakega drugega tujca, ga ubije ali pa prodá kakor živinčce; poganstvo samo se je popolnoma poživinilo. Le keršanstvo povernilo je človeku pravo vrednost. Ono pripozná vse ljudi za božji zarod, za otroke, ki so vsi poklicani v njegovo kraljestvo; vsi so si sorodni v dvojnem pomenu, ker so vsi iz ene kervi, in vsi so rešeni z eno kervjo, na križi prelito. Kajti „po Jezusu Kristusu so se daljni približali, poderta je stena med narodi, sovraštvo je končano (Efež. 2, 13), vsi so združeni v eno telo pod enim poglavarjem in vsi imajo pristop v enem duhu k Očetu; ni več ne juda, ne ajda, ne divjaka, ne Skita, ne sužnjega, ne prostega, ampak vse in v vseh je Kristus“ (Kološ. 3, 11); in véz popolnosti pa, ktera jih edinja, je ljubezen. Keršanstvo torej in pravo človekoljubje zamore narodni ponos ravno tako kakor družinski čut le dotlej odobravati, dokler pospešuje ljubezen. Res je tudi kristjan v tesneji zvezi s svojo družino kakor s svojo občino, v tesneji zvezi s svojim narodom in svojo deželo, kakor z vsem člove-

štvom; spolnuje svoje dolžnosti do vseh, je vse vsem, kar jim po Božji naredbi biti mora, ako njegova ljubezen, iz sebe se povzdigujoč, v vedno širjih krogih družine, občine, narodnosti, države in človeštva svojo nalogo spolnuje. Toda ljubezen postane gerda sebičnost, ako se, ne da bi iz sebe segala, sama v sebe vtopi in vse le na-se obrača. Potem vname se sovraštvo med posameznimi udi, kakor tudi med družinami, občinami, ljudstvi, narodi, in vsaka višja vez se hudobno razruši. Tako se dandaneš po brezbožnem zapeljevanji, ktero želí le ves Božji in človeški red razdreti, pametna ljubezen narodov do svoje zgodovine, svojega jezika in podedovanih šeg umetno draži h kerčevitemu in prenape temu brezumju, ktero v vsakem drugač mislečem sosedu vidi smertnega sovražnika in lastno hišo zato upepeli, da bi tudi sosedovo pokončalo. To pač ni napredek in izobraževanje, kakor oni to zovejo, ampak objokovanja vredna rakova pot nazaj v pogansko temoto in surovost; narodnost se spremeni v zlato tele in njeno malikovalstvo je v vročini razuzdanih strasti le prevečkrat zverinski boj med plemeni, človeštvu v sramoto, gajusoba pred Bogom!“

Tako so pred 36 leti enodušno govorili avstrijski škofje, ki so sami bili iz različnih narodov raznojezične moharhije, opominjajoč k miru med narodi, svareč pred razpertijo in preprirom. Od ravno taistega duha navduševani svarimo vas, ljubi verniki, tudi mi, sedanji avstrijski škofje, zbrani v edinosti: Berzdajte svojo narodovno gorečnost, svoja narodovna prizadevanja, ne žalite keršanske ljubezni! Saj ste vsi otroci ravno tistega Očeta v nebesih in naše skupne matere sv. Cerkve; vsi molite, če tudi v raznih jezikih, k enemu Bogu; vsi ste odrešeni po ravno tistem Jezusu Kristusu, posvečeni po taistem sv. Duhu. „En gospod, ena vera, en kerst, en Bog in Oče vseh“ (Efež. 4, 5, 6), eno nebeško kraljestvo za vse! V tej višji edinosti narodovni razločki nimajo nikake odlične veljave več! In zakaj, preljudi, bi ne mogli v naši skupni domovini, v naši lepi Avstriji, v ljubezni in edinosti skupaj živeti? Zakaj bi svojemu vladarju, ki z enako darežljivostjo svoje narode ljubi, množili vladarske skerbi s prepiranjem in zavistjo, namesto da bi po njegovem geslu „z združenimi močmi“ blagor cesarstva in vsakega posameznega naroda pospeševali? Zakaj bi neki z narodovnimi razpertijami in boji breme pastirskih dolžnosti, ktere morajo nositi vaši škofje, še povečali, njih že tako težko službo še težavnejšo delali? „Prizadevajte si torej skerbno“, tako opominjamo mi duhovne in ljudstvo z apostelnjom, „da ohranite edinost duhá v zvezi miru.“ (Efež. 4, 3.)

Lešniki za brezverce in slaboverce.

(Dalje)

Zakaj je spoved dobra in koristna?

Spoved je božja naredba in zato dobra, koristna in blagodejna. Če prašaš še dalje „zakaj je spoved“, idi, spovej se in občudoval boš njen preblagi vpliv.

Videl boš, da po spovedi postane hudobnež poštenjak; videl boš, da ona poboljšuje napake in grehe; videl boš, kako hitro nas ona privadi krepostnega življenja.

Ali je spoved blagodejna? Vprašaj onega revnega mladenčca, kateri je nosil pred kratkim na obrazu pečat gerdi, grešnih, za dušo in telo kužljivih razvád. In glej ga sedaj, kako zelo je spremenjen. Kdo je učinil

to spremembo? Spoved. Spovedal se je, spoveduje se zdaj večkrat, — a prej se ni spovedoval.

Ali je spoved koristna? Vprašaj tega delavca, kateri je bil nedavno še neoberzdan, strasten, vnet za pijačo ... in je sedaj pošten, trezen, reden, marljiv in vzgleden delavec. Njegova žena in otroci spoznavajo posebno sedaj korist spovedi.

Ali je spoved res posebne vrednosti? Vprašaj ono poterto, z otroci bogato obdarovano in od moža večkrat pretepano ženo ... Večkrat je bila v obupu ... le misli na Boga in deco so jo tolažile. Šla je k spovedniku ... Ne vem, kaj da ji je povedal, pač pa vidim ženo, da se vrača domú mirna, utolažena, skoraj vesela. Od tega trenutka prenaša terpljenje lažje z neko milobo, in možovo terdoserčnost, sitnost in slabo voljo brez oporekanja. Ta se čudi tej spremembi, jo občuduje, spoštuje, ljubi in posnema. Pomni: mati je ohranjena kopici otrok.

Za to ženó je prišel k spovedi nezvest služabnik, kateri je svojega gospoda goljufal na razne načine. Vest se mu je vzbudila in poiskal je spovednika. Če gospod na svoje pazi, vidi, da se mu stroški manjšajo, dohodki pa množé. ... Lepega pomladanskega dné, pa dobi denarno pismo, a ne vé, od koga in zakaj. Glej: En baraba manj, en pošten služabnik več!

Ali je spoved dobra? Vprašaj reveže te srenje. Bogatin, kateri ima več kot polovico cele vasi ali mestice, se za reveže še zmenil ni, in zapravljal je svoje obilno premoženje v razuzdanosti, sladnosti itd. Nekaj časa pa hodi k spovedi in čudi se spremembi, katero je vzrokovala spoved: postal je oče ubogih. Svoje premoženje rabi tako, kakor da bi bil on le njegov oskerbnik, ubogi pa lastniki. Reveži vedó, kako dobra je spoved!

Spoved je skrivna zakladnica kreposti, ktera nam pridobiva in ohranjuje serčni mir, vir prave sreče.

Spoved zapreči veliko pregreh in nesreč, zedini grešnika z Bogom, od kterega ga je ločil greh.

Velikansko in čudovito spremembo bi mi zapazili v naši Sloveniji, če bi vsi šli k spovedi in pa s pravim namenom in dobro pripravo. Več bi ne bilo pobojev, ponočevanja, umorov in samoumorov, odpadov in brezverstva, prešeštvanja in nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in drugih pošastnih pregreh.

Poskusite to vse mesta, tergi in vasi storiti, videli boste sad. Samo spolnovanje četrte cerkvene zapovedi bi zadostovalo k prerodu vsega človeštva.

Sodi drevo po sadju!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Občni zbor

Vincencijeve družbe 19. julija 1885.

Hvaljen bodi Jezus Kristus. — Slavni zbor!

Sv. Cerkev obhaja danes spomin enega izmed največjih in najblažnejših mož, enega izmed najpervih dobrotnikov človečanstva, kterega so pred kratkim sedanji sv. Oče Leo XIII postavili patrona (varha) vsakoverstnim delom keršanske ljubezni. Komu ni znano slavno ime sv. Vincencija Pavljanskega, tega angelja v človeški podobi? Dela njegova slovó že skoro cela tri stoletja. V njegovem duhu vpeljana in po njem tako zvano Vincencijevo društvo razširjeno je že po vseh delih svetá.

Tudi v našem glavnem mestu smo tako srečni, da imamo to blago družbo. 24. aprila 1876 zasadila je bila keršanska ljubezen eno mladiko od blagodejnega istega

drevesca, pridno ga je odtistihmal oskerbovala in mu prilivala v potu svojega obraza. Iz mladike le-te izrastlo je precej krepko drevesce. Koliko in kakošnega sadú rodilo je to čversto drevesce pri nas, in sicer osobito v teku lanskega društvenega leta, katero se je bilo končalo 24. aprila t. l., — tu je meni danes, ko smo se tu sošli zaradi navadnega letnega zbora, prijetna naloga, Vam nekoliko omeniti. Ob sklepu računov tukajšnje Vincencijeve družbe Vam hočem, predragi sobratje, v kratkih potezah podati malo sliko o družbeni delavnosti; iz tega blagovolite posneti, da družba z božjo pomočjo po delujoči podpori in mnogobrojnem vdeleževanju veselo napreduje.

Pri lanskem občnem zboru Vincencijeve družbe 24. avgusta p. l. bil sem omenil britke zgube, ki je zadela Vincencijevo družbo, ko je bil njen nepozabljeni začetnik in vtemelitelj korar dr. Janez Gogala v Ljubljani umerl 4. maja 1884. Ker vendar njegova smert spada v opravilno leto od 24. aprila 1884 doslej l. 1885, ne morem drugače, da se zopet letos v ljubezni spominjam blagega rajnkega, terdno nadjaše se, da dobrotljivi Gospod v svoji nezmérni usmiljenosti podelil je obilno plačilo pokojnemu, a mi hočemo se po njegovem zgledu vnemati za vztrajnost in stanovitnost v pričetem delu.

I. Kakor v minulih letih, tako se je tudi preteklo leto Vincencijeve družbe pri svojem delovanju posebno ozirala na deško sirotišče — „Collegium Marianum“.

a) Že pri občnem zboru lani povdarjal sem, kako potrebna bi bila domača kapela v Marijanišči. Da se ta misel izpelje in v dejanji zverši, kar se namerava, to je bila glavna skerb družbinega vodstva. In glejte, pri svojem upanju na pomoč Božjo nismo bili osramoteni, dobrotniki na deželi in v mestu nas niso pustili na cedilu. V kratkem rečeno, kapelica je že dozidana in pokrita, in v jeseni, ako Bog dá, se bode v nji obhajala nekervava daritev nove zaveze. Predolgo bi Vas mudil, ko bi vam hotel vse naštevati, kaj in koliko vse je bilo treba obravnavati, preden se je zidanje pričelo, koliko zaprék je bilo treba odpraviti; s pomočjo Božjo so opovire ali premagane ali odstranjene; isto tako zanašamo se na previdnost Božjo in na dejansko podporo dobrotnikov, da bode moč poravnati primanjkljaj, ki je nastal pri zidanki. Odsihmal delalo se bode na to, da se Marjanišče, kterega ste izdelani le dve tretini, doverši in dokončá, kar se je le začasno postavilo.

(Konec prih.)

Iz Ljubljane. (Ljudski misijon), ki so ga imeli častiti gospodje misijonarji skozi 14 dni v cerkvi Jezusovega presv. Serca v Ljubljani o priliki tisočletnice slavne smerti sv. Metoda, aposteljna Slovanov, in o priliki posvečevanja kapele ss. Cirila in Metoda v imenovani novi cerkvi, je bil preteklo nedeljo dopoldne slovesno sklenjen. Pred devetimi so visokočastiti gosp. superijor Ignacij Böhm z lece blagoslovili križe, svetinje in molke, ter so podelili papežev blagoslov. Ob devetih so imeli prečastiti gospod dekan in stolni župnik Anton Urbas véliko mašo z izpostavljenim svetim Rešnjim Telesom.

Po véliki maši so imeli premilostljivi knezoškof dr. Jakob Misija sklepni govor, v kterem so z vso vnemo in razločno besedo povdarjali imenitnost namena človekovega, strašno nesrečo odstopa od tega namena, prežalostne nasledke smertnega greha, potrebnost spreobrnjenja in spokorjenja, koristnost premišljevanja poslednjih reči, zlasti smerti in sodbe, pa tudi Kristusovega terpljenja za stanovitnost v terdnih sklepih, ki so se delali v svetem misijonu, in za ohranjenje in pomnoženje ljubezni do Boga in do bližnjega, ki se je tako lepo razodevala v življenju sv. Vincencija Pavljana, začet-

nika misijonarjev, in se ji še sedaj čudimo v junaških delih njegovih sinov in hčer, lazaristov in usmiljenih sester.

Po pridigi so milost. gospod knezoškof slovesno blagoslovili velikanski misijonski križ pri cerkvenih vratih, ter pred njim molili, ga poljubili in za njimi vsa duhovščina. Na to je bil obhod z misijonskim križem, in poslednjič zahvalna pesem pred izpostavljenim svetim Rešnjim Telesom.

Opomniti je, da, kdor moli pred misijonskim križem pet očenašev in češenamarij s skesanim srcem, prejme vselej 300 dni odpustkov.

Iz Vodice, 20. julija. (Opravilo sv. Marjete; † g. Miklavž Dolinar.) Sedmo nedeljo po binkoštih bila je pri nas trojna vesela slovesnost. Obhajali smo god sv. Marjete patrone, lepe, med žitnim poljem in hladnimi logi se raztezajoče Vodiške fare. Vsako leto se vselej ljudje opravila sv. Marjete in kdor le more, pride počastit farno patrono. Letos pa ste zlasti dve reči opravilo sv. Marjete povzdigovali in farmanom duhovno veselje pomnoževali.

Pri zjutranji službi božji bilo je prvo sv. Obhajilo otrok iz obeh šol, Vodiške in Repenjske. Z vidnim veseljem in s sv. hrepenjem, kakoršno izvira le iz nedolžnega serca in iz žive vere, čakali so učenci in učenke, ta mlada jagujeta in ljubeznjive ovčice Jezusove čede, svojega božjega Učenika, Odrešenika in Zveličarja in pazno poslušali njim zlasti namenjeno keršansko besedo. Oj, da bi s tako vnemo, in tako skerbno pripravljeni vselej Jezusa pri sv. Obhajilu prejemali, kakor prvokrat; premagali bi hude skušnjave in grešne nevarnosti, če tudi jih je veliko!

Veliko opravilo pa je bilo posebno slovesno; preč. g. Kamniški dekan so prišli blagoslovit prenovljeni veliki altar, imeli so tudi sami pridigo in služili sv. mašo. Že lansko leto se je pričelo prenovljevanje velikega altara in slikanje presbiterija; letos se je prenovljenje in slikanje nadaljevalo in srečno, ter v našo zadovoljnost končalo.

Delo prevzel in zgotovil je mnogim znani gosp. J. Tavčar, podobar in slikar v Idriji. Na oboku svetišča naslikan je prav spretno, rekel bi, nekaki dvor nebeški, na verhu se odpirajo nebesa in sv. Duh se spušča iz nebes svitle žarke razsipajoč. Na predalih na steni so med stebri podobe štirih evangelistov z družimi primernimi olepšavami.

Prenovljeni veliki altar ima obraz marmornatega altara in kaj lepo se leskečejo v zlatu podobe sv. Marjete, sv. Neže, sv. Katarine, sv. Mohorja in Fortunata. Po blagoslovu so preč. gosp. dekan s prenovljene prižnice iz življenja teh svetnikov, katerih podobe so blagoslovili, dajali obilni pričujoči množici primernih nauk za življenje, ki so paznim poslušalcem šli do serca, kakor so visokemu govorniku prihajale od serca.

Ali na svetu se vse in neprenehoma spreminja, in za veseljem kmalo kaj rada žalost pride. In tudi pri nas smo še prej ko čez teden imeli žalostno opravilo, pokop daleč znanega, mnogo mnogo spoštovanega in preserčno ljubljenega gospoda Miklavža Dolinarja, ki so v sredo zvečer, 15. t. m. mirno v Gospodu zasopali in v soboto v Vodicah bili pokopani. Rojeni v Stari Loki 2. decembra 1808 so hodili v začetne šole v Loko, v latinske v Ljubljani in sprejeti v Terzaško škofijo 14. septembra 1836, v Terstu bili posvečeni. Služili so v Ospem, Gročani, Tomaji, Kontoveli, Povirji in Divači do l. 1868, koder so oslepeli popolnoma. Odšli so v pokoj v svoj rojstni kraj, ali vaje in gorečemu duhovnu ni dalo počivati, šli so pod Šinkov turn in tam so v podružni cerkvi Matere Božje v Vodiški fari opravljali službo božjo s tako vnemo, s toliko go-

rečnostjo, da smo se nad njimi spodbujevali. Dasi ravno stari in popolnoma slepi, so povedali sv. evangelij iz glave vsako nedeljo in praznik, imeli pridigo in nauk z litanijami, to pa tako prepričevalno, da so njihova opominjevanja poslušalcem zlo k sercu šla in tudi veliko sadu obrodila. Bili so mož terdne in žive vere, neomahljivega zaupanja v Boga in premodoro njegovo previdnost, v sv. voljo božjo pa so bili tako popolnoma vdani, da so veliki svoj križ, ki ga jim je naložil Gospod, na očeh slepoto, skozi sedemnajet let in pol tako potrpelivo, da, junaško prenašali, da jih nikdo ni slišal tudi z besedico potožiti čez to veliko nadlogo.

Kje pa so dobivali si moči, da so bili, kakor sv. Pavel v svojem terpljenju tako veseli, v družbi najbolj vedrega duha? V molitvi, ki so je rajni gospod veliko veliko vsak dan storili, pri daritvi sv. maše, katero so služili s posebno pobožnostjo, v prejetem sv. zakramentu in v premišljevanju terpljenja Kristusovega, ki so ga premišljevali vsak dan, ko so molili sv. Križev pot in rožni venec.

Bili so prijatelj zmernega življenja in sv. posta tako, da, če tudi čez 76 let stari, noben postni dan, dokler so bili zdravi, niso zajuterkovali in do kosila z nobeno jedjo se ne otešali. O rajnem g. Miklavžu veljajo besede sv. pisma: „Ljub je bil Bogu in ljudem, bil je mož ravnosrčen in bogaboječ, pravi Izraelec brez hinavščine in zvijače.“

Posebno na daleč in široko pa je bila znana gostoljubnost rajnega gosp. Miklavža. Po stari slovenski šegi so bila vrata njihove hiše odprta duhovnim in svetnim gospodom in prijateljem; tako so pokojnik po svoji nesebični gostoljubnosti dejansko spolnovali naročilo sv. Pavla: „Gostoljubnosti nikdar ne pozabite; tako so namreč neki nevedoma angelje pod streho vzeli.“ (Heb. 13, 2.) Ali bili so usmiljeni in radodarni tudi do revežev, zlasti domačih, imeli so pa tudi vselej pripravljen lep dar za dobre, cerkvene namene, zato pa tudi niso kaj časnega premoženja imeli, ampak delali so si z njim prijatelje za nebeško kraljestvo.

Kakor so lepo živeli, tako so tudi vdani in mirno prenašali svojo dva in pol meseca dolgo, hudo bolezen in večkrat prevideni, poslednjič v dan svoje smerti, izdihili svojo blago dušo v roke svojemu Stvarniku. Pokopani so bili v soboto, 18. t. m., v Vodicah. Čeravno je bilo tačas na polji največ dela, skazalo je zadnjo čast spoštovanemu in ljubljenemu gospodu prav veliko ljudi, spremilo jih je k pogrebu 15 duhovnov in več svetnih gospodov iz raznih krajev. Preč. gospod dekan Kamniški so v mili besedi opisovali življenje ranjcega in od njih in v njihovem imenu vzeli slovo, preč. gosp. dekan Starološki pa so imeli veliko sv. mašo. Pri gomili ranjcega stoječemu so mi prišle v spomin besede, ki se beró na grobnem spominu odličnega duhovna Lavantinske škofije, rojaka in sošolca ranjcega g. Miklavža, ki se smejo prav tudi na njih obrniti:

„Zemlja krije tu moža,
O katerem res velja,
Kar sam sv. Duh uči:
„Ljubljen'c Boga in ljudi,
V blagem spominu vsem,“
Dasi zmaknjen njih očem.“

Iz Borovnice. (Pogled v Bosno in še kaj družega V.) Drugo jutro bila je slovesa sv. maša, katero so imeli preč. P. Bonaventura; brat Josip služil je kot dijakon, subdijakon pa je bil č. brat Dominik, to je, oskerbnik, ki ima skerb za časne zadeve in je kot hišnik. Prejel je sušča mesca „subdijakonat“, in je menda Nemec po rodu. Po sv. maši in po zajuterku prišel je brat in mi reče: no, ali si vidil dijakona? Da, mu rečem, pa nekteri pravijo, da si na peči študiral!

Dobro dobro, se mi smeja; šegavi ljudje imajo tudi radi svoje veselje, pustimo jim to!

Na to sem se poslovil v samostanu, in sem šel iskat turka Hadži-Juso; pa nisem imel kaj sreče.

Ta turčin je bil že v Meki, v turškem „svetem mestu“, in zato smé tisto belo ovijajo nositi okoli glave, in zove se „hadži“ (božjepotnik, kakor se imenujejo vsi, ki so bili že v Meki), to bi bil že turški pol-svetnik. On je nekak tergovca, zato večkrat pride k trapistom kaj kupit, ali prodat. Njegova žena bila je nekikrat zelo bolana, in brat Josip je dal zdravila, da je ozdravela, in zato ima trapiste še bolj rad. Ker nima svojih otrok, vzel je dvoje sirot k sebi, in skerbi za nji. Evo Vam izgleda, bogatini od turčina, ako nimate svojih otrok!

V mestu sva se dobila z bratom Aleksandrom, trapistom, ki je bil tudi namenjen po oprasku k Hadži-Jusu, in šla sva toraj skup.

Kuća bila je zaperta, in ko sva klicala, povedala je žena pri mrežastem oknu, da hadži ni doma; ker sem povedal, da mi je naročil, naj pridem, je prišla mala deklica in je naji povabila, naj ideva gori v kučo, če hočeva počakati. Zgoraj v srednji sobi je malo zvišen prostor, in z rudečim blagom pogrnjen, kjer je za sedeže. Tu sva čakala dve ali tri ure; pa ni bilo drugega, razun nekaj žen je prišlo na „kavo“; ko pa so naji zagledale, bežale so nazaj. Na to sem začel citrati, in deček in deklica sta verno poslušala in deklica je čez nekaj časa sladko zaspala pri citranji. Turški otroci, dokler so mali, so tudi prijazni; da bi jim ljubi Bog le kaj kmalo dal luč katoliške vere. Brat A. ni mogel več čakati, in ker je Kranjec, naročil mi je pozdrav nekterim gospodom v Ljubljani, za ktere pa sem pozabil.

Čakal sem še čez poldan, ker rekel je hadži, da bo kaj dal za Bošnjake v Ljubljani, in to mi je bilo več nego „džamija“, ktero sem brez njega vidil. Žene pa nisem vidil, ker turške ženske se zelo skrivajo pred možkimi, posebno pred ptujci. Če pa se že mora pokazati, zagrnjena je vsa, da se ji obraz nič ne vidi. Ko je stara kakih 15 let, zakrije se, in še celo snubaču se ne pokaže.

Zdaj sem vidil, koliko je turku verjeti, in sem jo proč pobral. Ko sem šel memo velike džamije, napil sem se vode, ki zraven teče, in pri odprtih vratih gledal sem v mošejo ali džamijo. Notri je čisto prazno; pa prav notri vendar nisem hotel iti, ker turki so bili zraven, in ti ljudje so kakor živali s kosmatimi ušesi, ni jim veliko upati.

Nekoliko zunaj mesta v lepem kraju stoji nova škofijska cerkev, ki pa ni večja kot srednja farna cerkev na Kranjskem, in zidana je v podobi križa. Zraven pa zidajo hišo za biskupa, ki bo še dovolj primerna. Tudi na Petričevcu stoji že nova cerkev, samo zvonika še ni. Visok zvonik, in primerni zvonovi, to bi bilo med turki zelo potrebno, posebno „katedrali“, pa ravno v tem oziru je žalostno.

(Dalje prih.)

Iz Tersta. „Eдинost“ piše: Po želji sv. Očeta papeža Leona XIII., katero so izjavili v svojem apostolskem listu 1. novembra 1884, in to o priliki, ko so bile najdene in za prave poterjene svetinje sv. Jakopa apostola v mestu „Komposteli“ na Španjskem, določili so prečastiti in premislostljivi škof terzaške in koparske škofije, dr. Janez Nep. Glavina, naj se letos praznik sv. Jakopa apostola, patrona in varha te župnijske cerkve, s posebno tridnevno slovesno obhaja. To pa iz tega namena: naj bi verni kristjani z gorečimi molitvami in drugimi dobrimi deli, na priprošujo tega svetnika, zadobili od Boga milost, odpuščenje grehov, spreobrnjenje grešnikov, in zmago sv. Matere Cerkve.

Vsem tistim, ki bodo dne 26. julija župnijsko

cerkev sv. Jakopa obiskali, so sv. Oče papež Leon XIII. dali popolnoma odpustek, ki se more obrniti tudi za duše v vicah, ako se bodo o tej priliki svojih grehov spovedali in sv. Rešnje Telo vredno prejeli, verh tega molili za povikšanje sv. Matere Cerkve, za uničenje krivoverstva, skrivnih družb in spreobrnjenje grešnikov.

Red se opravil: V petek 24. in v soboto 25. t. m.: O polipetih zjutraj tiha sv. maša. Ob petih zjutraj slovesen govor, potem sv. maša z izpostavljenim sv. R. Telesom. Ob desetih slovesna peta sv. maša. Ob šestih popoldne slovesne pete večernice, govor talijanski, potem sv. blagoslov. V nedeljo 26. t. m.: Ob polipetih zjutraj tiha sv. maša. Ob šestih zjutraj slovenski govor. Ob sedmih zjutraj sv. maša in splošno sv. Obhajilo. Ob devetih sv. maša s slovenskim petjem. Ob enajstih slovesna peta sv. maša. Ob šestih popoldne slovesne pete večernice, govor talijanski, potem zahvalna pesem in blagoslov. Ob poli osmih slovesna procesija okoli cerkve s svetinjo sv. Jakopa.

Župnijska cerkev sv. Jakopa apostola.

Terst, 12. julija 1885.

Katoliška Cerkev.

Bog Oče je ustanovnik katoliške Cerkve; Bog Sin je njen odrešenik, Bog sv. Duh je posvečevalec. Blažena Devica je njena kraljica, angeli so njeni varhi, svetniki njeni besedniki, patrijarhi njeno deblo, preroki njeno preročišče, apostoli njena vterditev. Papež je njena glava, kardinali so njeni svetovalci, škofje njeni pastirji, duhovniki njen glas, dijakoni njeni hišniki, subdijakoni njeni slušatelji, mučeniki so njene priče, učniki njena luč, spoznavalci so njeno vterdilo, cerkveni redovi njena podpora, svete device njena lepota, verniki njeni otroci.

Kerst je njena zibel, birma njena krepost, presveto Rešnje Telo njen živež; pokora in poslednje olje njeno zdravilo, mašniško posvečevanje je njena sodnja oblast, zakou semenišče.

Desetere božje zapovedi so njeno obzidje; njene lastne zapovedi njena bramba, evangelijski sveti njena ogradba.

Telo našega gospoda Jezusa Kristusa je njen zaklad, nezmotljivost njeno znamenje, evangelij njeno poroštvo, edinost njeno središče, vesoljnost njeno zercalo, sv. pismo njen dokaz, ustno izročilo njena vterditev. Cerkveni zbori njena čast, resnica njeno ravnilo, krotkost njen duh, gorečnost njen vir, molitev njen škit, potepeljivost njena zmaga.

Vera so njena vrata, upanje njena pot, ljubezen njen cilj. Milost našega Izveličarja je njeno bogastvo, čistost njen cvet, pravica je njena krasnost, sprevidnost njeno oko, serčnost njena roka, zmernost njeno telo.

Pravični so njeno veselje, greh njen stud, grešniki njeno milovanje. Krivoverci so njena britkost, judje njene žive priče, in spreobrnjenje vseh je vzrok njene neprestanega zdihovanja in molitve k Bogu. Sterpljivost njenih udov do konca je njena želja, poveljevanje Boga njena slava.

Sv. Trojica je predmet njene molitve, križani Bog-človek njena daritev, slovesni obredi njen kinč. Zemlja je njeno pregnanstvo, križ njen delež, nebo je njen cilj. Pohujšanja so njene bolečine, kes je njena tolažba, odpuščenje grehov je njena darežljivost.

Jezus Kristus je njen ženi, njegova navzočnost je njena slava, konec sveta je dan njenega kronanja. Boj njen je na zemlji, njeno terpljenje v vicah, njena slavna zmaga v nebesih!

In jest? Sem li živ ud te Cerkve? Sem li njeno veselje in njena tolažba? To hočem bti! Svojo cerkev

bom ljubil, nji služil do zadnjega zdihljeja! Ona naj bode zagojzdn kamen mojega življenja, na katerega bom položil svojo umerjočo glavo, s spoznanjem: Verujem v eno, sveto, vesoljno, keršćansko Cerkev!“

(Iz Angleškega.)

Kaznovano bogokletstvo.

V Pijo, ne daleč od Perpignana, šlo je 8 krepkih bertavsov, vsak okoli 20 let star, v gostilnico. Njih opravilo je bila vinoreja.

Gostilnica je bila napolnjena z gosti; zato pravi gospodinja k novim gostom: Ker vidite, da tu ni več prostora, pojdite v gornjo izbo, kjer vam bo dobro postreženo.

Vsih osem prijateljev se vsede okoli majolike zavretega vina, ter se jamejo pogovarjati o vsakdanjih novicah. Kar ugleda eden izmed njih, Estrah po imenu, nad posteljo sveto britko martro in zakriči: Temu moramo tudi dati požirek iz majolike!

Res potegnejo malopridneži sveto razpelo raz stene in bogoskrunež ga vzame v roke, ter pomoči glavo Zveličarjevo v vino, med tem ko se drugi na glas krohotati začno.

Poglejmo še, kaj ima v persih, pravi nekdo drugi Markus po imenu, in med tem ko je persi Križanega raztolkel, je jel posnemati zdravnika, ki ravno bolnika preiskuje. Pa to jim še ni dosti. Ampard, neki drugi, izmed hudobne derhali, pravi: Odrežimo mu še posamezne ude, da bomo videli, ako ima kaj kervi v njih! In res mu odreže desno nogo!!!

In glej, kaj so bili nasledki bogokletstva.

Estrah, ki je dal razpelo piti, utone nekoliko dni potem.

Markus, ki je persi prederl, umerje za jetiko; pet drugih njegovih tovarišev umerje za isto boleznijo, brez ss. zakramentov. Samo eden od osmih preklinjevalcev živi še, da znamenje bogokletstva in kazni ohrani: Ampardu je zdravnik nogo odrezal in iz noge ni priteklo nič kervi, sedaj dela zadnji pokoro in se trudi, da bi zadobil odpušćanje od Križanega.

Vse to ni pravljica iz pretečenih časov. Vsakdo se lahko o resnici prepriča, naj gre le v Pijo in vsak mu bo resnico poterdil. (Kath. Wochenbl.)

To naznanjamo zato, ker tudi pri nas ni brez nesramnih bogokletnikov (če tudi ne lahko tako strahovitih), da se bo slehern živo prepričal, da z Bogom se ni norčevati.

Kodi se nahajajo ostanki orodja Kristusovega terpljenja.

Del tersta, katerega so vojaki pri zaničevanju kraljeve časti Kristusu v roke dali, nahaja se v stoljni cerkvi v Florencu. Ternjevo krono je po Balduinu II dobil Ljudovik Sveti, kralj Francoski (1226—1270). Kralj dal je zidati lepo, pod imenom „sveta kapela“ imenovano poslopje, ter je shranil ondi to častitljivo svetinjo, kakor tudi večidel pravega križa, gobo in sulico. Ternjeva krona nahaja se še dandanes ondi v lepi kristalni omari, ta krona je spletenina ternjevih šib, ki so ena v drugo zapletene. Posamezni terni, kateri so se na različne kraje razdelili, se ne nahajajo v Parizu. En tern svete krone nahaja se v cerkvi Spina v Pizi.

Goba, s katero so žejo Zveličarju gasili, hrani se v cerkvi St. Maria in Trastevere v Rimu; pobarvana je z rdečo barvo ali pa s kervijo.

Steber za bićanje nahaja se v Rimu v cerkvi st. Praksede. Narejen je iz sivega marmorja in je poldrugi čevljev dolg; spodaj meri dvanajst in na koncu 8 palcev

na debelost. Vidi se lahko tudi železni obroć, kamor so zločince privezovali.

Napis na križu, v hebrejskem, gerškem in latinskem jeziku, je iz rudećih ćerk na belem lesu. Besedi „Jesus“ in Judaeorum ste izbrisani; Tablica je devet palcev dolga, od zaćetka je bila tri palce dalji. Nahaja se v enem samostanu na Libanu, vendar latinski napis hrani se v Rimu v cerkvi, katero je sozidala sv. Hedvig sv. Heleni na ćast.

Ravno tako hrani se tudi sulica, s katero je bil vojak desno Jezusovo stran prebodel, v Rimu; vendar pa nima več osti (špice). Kralj Balduin II (1118—1131) v Jeruzalemu podaril je bil ost sulićino beneški republik; sv. Ljudovik, kralj francoski, pridobil je bil svetinjo za se, in hranil jo je v sv. kapeli v Parizu.

Eden žebelj, s katerimi je bil Zvelićar na križ pribit, nahaja se v Rimu v cerkvi sv. Križa. Ta žebelj je bil popiljen in nima sedaj več ostrine (špice); opiljki porabili so se pri drugih po pravem ponarejenih žebljih, in je tako pravi žebelj bil pomnožen.

Drugi sv. žebelj hrani se v Trieru, kakor tudi sv. suknja. Kosci sv. Križa nahajajo se po mnogih cerkvah, pa tudi še celo pri mnogih posameznih osebah: Ti košćeki hranijo se navadno v monšćanćastih posodicah. Precej veliki deli sv. Križa so v Rimu. Iz njih se lahko spozna, da je bil križ iz cedrovega lesa. Sveti Križ je imel podobo latinske ćerke T. Děl nad povprećno stranjo je bil samo napis, katerega je bil Pilat dal nad glavo Zvelićarjevo postaviti.

Kaj dela sedaj Bog v nebesih?

Cesar Karol Debeli prišel je na nekem popotvanju tudi v Št. Gallen na Švićarsko, kjer je živel ućeni in pobožni menih Notker, katerega je cesar zelo spoštoval, in se je tu v samostanu tri dni mudil.

V cesarjevem spremstvu bil je tudi jako imeniten gospod, ki pa ni bil ravno premalo prevzet in ošaben. Da bi Notkerja v zadrego spravil, nastavi mu ta moć zanićljivo vprašanje: „Ker si ti najućenejši moć v cesarstvu, povej mi vendar, kaj dela Bog sedaj-le v nebesih?“ Notker si ne pomišlja dolgo in pravi: „Kar Bog vedno dela, to dela tudi sedaj. On povišuje ponižne in ponižuje ošabne.“

Kaj je na to ošabni gospod odgovoril, ni omenjeno; vendar pa je povedano, da pri odhodu je ob klošćerskih vratih s konja padel in se moćno poškodoval. Notkerjeva beseda se je nad njim vresnićila. Moć pa je tudi sprevdil resnico in je prosil Notkerja odpušćanja. Od tega ćasa je že marsikako leto minulo, da, preteklo je že marsikako stoletje, kajti cesar Karol je vladal leta 876—888, — pa vendar Bog še svoj pot to dela, kar je delal takrat: On ponižuje vsako ošabnost in povišuje vsako ponižnost. (Missionsbl.)

Op. Marsikomu bi pomagalo, ko bi si to zgodbico prepisal in jo djal namesto šopka za klobuk, kterege bi potlej morebiti z glave vzel, kadar gre memo cerkve ali znamnja.

Razgled po svetu.

Rim. Poslednje dni je bilo izkopano truplo slavnega kardinala Mezzoffanti-a, slovećega jezikoznanca, ki je govoril 135 jezikov in 58 narećij. To se je zgodilo v cerkvi sv. Onofrija, ker imel je le zaćasni grob in zdaj bode predjan v novo prekrasno poćivališe v ravno tisti cerkvi. Našli so truplo popolnoma ohranjeno; merlić je

postal lepo bel, kakor alabaster. Mašniški ornat je čisto nepoškodovan, akoravno že počiva od l. 1849 in truplo ni bilo balzamirano.

Na posebno prošnjo 393 škofov in peterih redovniških generalov so sv. Oče Leon XIII sv. Vincencija Pavljanskega razglasili 12. majnika t. l. za posebnega varha vseh družb, ki imajo namen keršansko ljubezen skazovati, kar jih je po vsem svetu in kakor koli od njega svoj začetek imajo. Odločili so sv. Oče, da naj se mu skazuje vsa čast, ki gre nebeškim varhom in patronom. V Gradcu so v ta namen imeli tridnevno od 16—18. julija.

Iz Španije pišejo s posebno pohvalo, da je kralj Alfons v Aranjuvezu za kolero bolne obiskoval. „Gaulois“ to reč bolj natanko popisuje. Najprej je kralj šel v vojaško bolnišnico, nenapovedan. Precej pri vstopu se je globoko priklonil eni usmiljenih sester in ji je roko poljubil. Za vsacega bolnika je imel kralj kako prijazno besedo. Zapustil je za prvo silo 5000 frankov. Podal se je potem kralj v mestno bolnišnico; tukaj je bil prizor pretresljiv: bilo je tam 230 bolnikov za kolero in 60 umirajočih. Kralj, miren, nasmehljavši se, bližej pristopi. Bolniki sami so kralja prosili, naj bi se umaknil; toda vladar ni prej odstopil, dokler ni dal vseh potrebnih povelj, zapustil je tudi tukaj 5000 frankov. Prišle so na versto kasarne. Vsem častnikom je kralj roko podal, ki so mu obljubili, da nikakor ne bodo mesta zapustili, temuč bodo z ljudstvom delili nevarnost. Navdušenje je doseglo najvišji stopinjo. Kralj je pozneje obiskal tudi hišo, kjer je ležalo 8 usmiljenih sester. . . . Ljudstvo je povsod skup vrelo, preslavljal: „Slava hrabremu kralju! Slava kralju Španjskemu! Tako se mora vladar obnašati! Živio kralj, ki ljubi svoje ljudstvo!“

Ta grozna bolezen se na Španjskem še zmeraj množi in razširja; 18. t. m. jih je zbolelo na Španjskem za kolero 1885, umerlo pa 718, in precej naslednji dan jih je zbolelo že čez 2000, pomerlo 851!

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Dve osebi za ljubo zdravje, mir in blagoslov B.; ena za poboljšanje. — Na nogi hudo bolna gospodična za pomoč. — Hudo bolna mati za pomoč. — Žena priproči bolnega moža za zdravje. — Uboga vdova za serčnost in Božjo pomoč na priprošnje N. lj. G. presv. S. — Bolan duhoven za pomoč.

Koledar za prihodnji teden:

27. mal. serpana. S. Pantaleon. — 28. S. Viktor. — 29. S. Marka. — 30. Sekunda, 12letna dev. mučenica. — 31. S. Ignacij. — 1. vel. serpana (avg.) Verige sv. Petra. — 2. Deseta nedelja po Binkošti. S. Alfons Lig. Porcijunkula-odpustki.

Opomba. Opomniti moramo veliko važnost in dobroto Porcijunkule. Odpustek o Porcijunkuli ima to posebnost, da se ga zamore večkrat tako rekoč ob enem vdeležiti. Zaznamnjano je to z besedo „toties, quoties: tolikokrat, kolikorkrat“, to je, kolikorkrat obiščeš določeno redovno cerkev sv. Franciška As. in moliš na

papežev namen. tolikokrat zamoreš zadobiti odpustek. Spoved in sv. Obhajilo smeš tudi v drugi cerkvi opraviti. Pogoje „kolikorkrat tolikrat spolniš, ako po opravljeni molitvi za odpustke greš iz cerkve, in se čez malo minut nazaj v cerkev verneš in novič za odpustke moliš itd. Ker se odpustki dajo obrniti za duše v vicah, je očitno, koliko dobrega se s tem lahkim pravilom da storiti.

Iz rimskega zapisnika mučenikov.

7. prosindec.

Spomin vernitve Dedeta Jezusa iz Egipta v Nazaret po Herodovi smerti.

Sv. Aldrik, škof Manski na Francoskem, je bil spovednik Ljudovika Pobožnega, kralja francoskega, in je umerl leta 856.

Ss. Feliks in Januvarij, sta oba umerla kot mučenika v Herakleji.

Sv. Kentigerna, živel je nekoliko časa v zakonu, ko je pa postala vdova, sklenila je svet zapustiti in popolnoma Bogu se posvetiti, ter se je podala v samostan. Ondi je čedalje bolj napredovala v čednostih do smerti v sluhu svetosti leta 728. Častijo jo zlasti na Škotskem.

Sv. Kler, dijakon (duhoven niže verste) v Antiohiji, je grozne muke prestal zavoljo Jezusa. Sedemkrat so ga dejali na tezalnico, ter mu tako vse ude raztegnil, dolgo časa ga mučili v ječi, naposled pa mu glavo odsekali.

Sv. Krišpin I, škof v Paviji na Laškem, spokornik. Ta svetnik je imel poseben dar od Boga za ohranjenje sloge in miru med svojimi ovčicami. Na poseben način je znal razpertije odpraviti, sovraštva odstraniti, razdvojene ljudi pomiriti in zediniti. Tudi za časni blagor svojih podložnih je bil vnét, ker je zdatno podpiral važne podvzetja, ter veliko storil za ohranjenje in popravljanje cest, mostov in družih občekoristnih stavb. Vidi se iz tega, da je res pobožnost za vse koristna, kakor sv. apostelj govori, in da so za Bogom svetniki prvi in največi dobrotniki človeštva tudi v časnem oziru. umerl je leta 248. — Mesto Pavija imelo je še družega škofa z istim imenom, namreč sv. Krišpina III, kateri je živel kakih 200 let pozneje in je umerl leta 465.

Sv. Lucijan, mašnik v Antiohiji na Sirskem, izverstjen pridigar, je bil zavoljo svoje gorečnosti v razširjanju Jezusove vere pri rimskem cesarju Maksiminu zatožen, pred njega samega v Nikodemijo na odgovor pozvan, od njega zaslišan in k smerti obsojen. Ko je bil v ječi, so ga nekteri njegovih učencev prosili, naj bi jim še enkrat pred smertjo delil zakrament presv. Rešnjega Telesa. Ali kako bi bilo to mogoče, ko je bil z vsem životom na herbtu ležeč z železnimi verigami na terdi tlak ječe priklenjen, da ni mogel kar nič giniti se in je imel le roke proste? Prinesejo mu, česar je treba pri sv. maši, kruha in vina, mu oboje položijo na persi in tako sv. mučenik na svojih persih, na svojem sercu, kakor na altanju zadnjikrat daruje sv. mašo. Potem deli še vsim pričujočim sv. Obhajilo, jih tolaži in se pripravi na poslednji boj. umerl je leta 312. Neverniki so njegovo sv. truplo, na katero so težek kamen navezali, vergli v morje. Čez 15 dni pa se je svetnik v noči prikazal enemu nekdanjih svojih učencev, ter mu naročil, da naj gre drugo jutro k morju, tam bode našel njegovo truplo. Zarano se učenec zbudi iz spanja, pové nekterim pobožnim kristjanom prikazen, ki jo je imel, in vsi hitijo k morju. Ko pridejo tje, velika riba priplava k bregu in verže truplo sv. Lucijana na suho.

Kako se pričujoči veselé tega zaklada, se ne dá popisati; spoštljivo ga objemajo in poljubujejo in primérno pokopljejo. Na njegovem grobu je pozneje prvi kersanski cesar Konstantin Veliki dal cerkev sozidati. Zdaj počivajo njegovi sv. ostanke v mestu Arles-u na Francoskem v cerkvi po njem imenovani.

Sv. Rajnold, mučenik iz kraljevega rodu Karolingov, je bil brat (redovniški služabnik) v benediktinskem samostanu sv. Pantaleona v Kolinu ob Renu na Nemškem. Od svojih višjih za paznika ali nadzornika postavljen pri nekem zidanju, je bil sam tako delaven, da je s svojo delavnostjo in pridnostjo osramotil zanikarne in lené delavce. Jeli so ga ti sovražiti, in iz sovraštva so ga umorili leta 960.

Listek za raznoterosti.

Očitna razstava cerkvenih parametrov, ki jih bode bratovščina presv. Rešnj. Telesa v Ljubljani letos razdelila ubožnim cerkvam naše škofije, bo 2., 3. in 4. prihodnjega meseca v sobanah tukajšnjega uršulinskega samostana. Odperta bo imenovane dni od 9 zjutraj in do 6 zvečer. Bratovski udje in dobrotniki se tedaj spodobno vabijo, da pridejo ogledat razstavo, pri kateri se nabirajo tudi mili darovi za potrebne cerkve.

Iz Ljubljane. Premilostni gospod knez in škof bodo to nedeljo, 26. t. m., v mestni farni cerkvi sv. Jakopa pridigali in imeli veliko pontifikalno mašo. — Znano je, da zarad najdenja in poterjenja svetinj sv. Jakopa Večjega v Komposteli na Španjskem bodo za praznik sv. Jakopa, to je, sv. Ane dan, popolnoma odpustki z navadnimi pogoji, samo to je vedeti, da za odpustike molit se v Ljubljani mora priti v cerkev sv. Jakopa; drugod, kjer ni tega patrona, veljá navadno farna cerkev, sploh, kakor veléva škofijski list. Pri sv. Jakopu se bode torej v soboto ob dveh popoldne slovesno zvonilo k odpustkom.

Polno nevih maš bode prihodnjo nedeljo, 26. t. m., in druge bodo nasledovale v malo dnevih. To nedeljo so odmenjeni č. gg.: Mih. Klemenčič na Blejskem jezeru; Marko Pakič v uršulinski cerkvi v Ljubljani ob 6; Avg. Šinkovec v Kamniku; Jan. Ambrož v novi cerkvi Jezusovega presv. Serca v Ljubljani ob 8; Jož. Kos v Šmihelu; Jož. Kramarič pri sv. Jakopu v Ljubljani; Ant. Mali na Rožniku; č. o. Teodozij Skuhala v Kamniku v fr. cerkvi. Dalje: 27. t. m. Al. Pehani v Ljub. pri sv. Jakopu; 2. avg. Jan. Pavlič v Kranji, in č. o. Henrik Hirs v frančiškanski cerkvi v Kamniku; 9. avgusta Mih. Bulovec v Radolici, in Janez Kunavar v frančiškanski cerkvi v Ljubljani; 15. avg. Mat. Erzar v Cerkljah. — Tukaj je morebiti na pravem mestu opomniti, da pri velikih shodih je lahko, da ne morejo vsi v cerkev in je nevarnost, da kdo cerkveno zapoved prelomi, ker se sv. maše ne vdeleži, v takih okoliščinah torej, ako ne moreš v cerkev, bodi vsaj pri cerkvi, kar najbližej moreš in spremljaj z mašnikom sv. mašo v duhu, da te ne zadene nesreča smertnega greha.

Senklavžka cerkev je po blagodušnosti prečast. g. kanonika Andr. Zamejca dobila posebno novo lepoto, namreč prezalo marmornato predgrajo ali obhajilno klop

pred altarjem sv. R. Telesa. Delo je prav lepo in umetno zveršil znani gosp. Jan. Vurnik Radoliški. Lepi beli kamen je iz Gradca, nekaj iz Belaka, in nekaj iz Tirolskega. Vsak se mora veseliti, kdor vidi to prelepo napravo. Vsa pohvala visokoserčnemu kanoniku darovatelju in poterjenemu umetniku g. Vurniku!

Iz dijaške kuhinje za danes samo nekoliko. Najpred hvala milemu Bogu in dobrotnikom! Doveršili so letos svoje razrede dijaki in šolarji počez tako dobro, da blezo nobeno leto poprej ne tako. Ko je med letom nekaj slabih odletelo, jih je na koncu leta največi večina dobro in prav dobro opravila, in precej je med njimi odličnih, celo nekaj prvih. Nekaj malo se jih ni še oglasilo in orglj. šola se doverši še le ob koncu tega meseca; torej bodi bolj počez povedano, da izmed 23 iz začetnih šol je 12 odličnih (pohvaljenih) in med temi trije prvi. Iz latinskih šol jih je dobivalo pomoč 75, med temi jih je zveršilo 67 (nekteri imajo kako stvarino popopraviti); drugi so šli za zdaj pod klop. Odlični so štirje (in ako prištevamo enega, ki je imel pervega polleta še podporo, jih je pet). Z nekterimi orgljavci in posamezniki, ki jih še ni bilo „ad audiendum verbum“, znaša število vsih ob koncu leta nekaj malo čez stotino. Stroški meseca junija so znašali v ljudski kuhinji od 83 mladenčev 147 gld. 26 kr., sicer podpiranim 31 gld. 75 kr. Bošnjakom za živež 18 gld.; skup 197 gld.

Iz tega vidimo, da z napredkom naših mladenčev smemo v resnici zadovoljni biti; da bo pa vse prav, se morajo tudi na počitnicah pošteno obnašati.

Kaže tako, da bode moralo za prihodnje leto precej dosedanjih odleteti, ako dobrotljivi Bog prihodkov posebno ne blagoslovi. Prosimo toraj, da bi novi ne prihajali s prošnjami, razun če morejo starši ali pa drugi v fari zanje plačevati saj po 8—12 sld. na dan.

Kteri dosedanjih bi še želeli kaj pomoči dobivati, naj o začetku šolskega leta prineso kake verstice od čast. g. duhovna, da so se na počitnicah vse skozi čedno in spodbudno obnašali, tudi ob delavnikih k sv. maši hodili (ako namreč niso predaleč od cerkve), in da doma niso zmožni vsega plačevati od njih.

K temu bodi pristavljeno še to, da tudi vsi trije Bošnjaki so po mnogem trudu dobro in pošteno izdelali. Hvala za to blagorodnim gg. profesorjem, kteri so se blagoserčno za nje pečali, — kakor tudi posebej gg. Močniku in Stegnarju, ki sta jih postrani učila, in čast. predništvu v Marijanišu, imenito pl. g. Lašanu, kteri vsi so si mnogo prizadevali za njih blagor. Bog obilno poverni dobrote tistim gg., ki so še posebej za Bošnjake darovali.

Bog nas vari hude ure! Toča je pobila po Dolenjskem okoli Št. Ruperta po občinah Verh in Skovec, in do čistega, ter naredila škode 5000 gld.

Petindvajsetletnice bode č. gg. mašniki od l. 1860 obhajali 5. vel. serpana (avg.) — dopoldne v Vipavi, popoldne pri M. D. v Logu. Živih je še 9. Bog daj srečo!

V Gradcu bodo duhovne vaje za duhovstvo od 31. avgusta do 4. septembra v duhovnem semenišču.

Ubogim oo. Trapistom v Banjaluki je 21. roznika strahovita toča pokončala ves pridelek. Kako bodo svojih 70 bosenskih sirot in sami sebe preživili? Trapisti prosijo torej, naj katoliški časniki to nesrečo naznanijo. Kakor vselej, rada sprejema „Danica“ kake mile dare tudi v ta namen.

Darovi vsled pomanjkanja prostora prihodnjič.